

AGRÁRSZEKTOR – MÉG CSÍSZOLHATÓ GYÉMÁNT...

A termelői társadalom lendülettel és optimistán néz a jövőbe és nem is marad magára, ha tovább csiszolni kívánja a már szépen csillogó gyémántot, azaz a gazdaságát, amelyben létfontosságú élelmiszert termel. Július 8-án Szentesen, az Árpád-Agrár Zrt. székházában vették át okleveleiket azok a nyertes pályázók, akik bővíteni, fejleszteni és korszerűsíteni szeretnének.

Az eseményt Dr. Nagy István agrárminiszter egy kötetlen, interaktív beszélgetéssel kezdte, ahol az ország különböző részeiről érkező agrárvállalkozók feltehették kérdéseiket, amelyek elsődlegesen az önerő finanszírozási háttérét érintik. Elmondhatták továbbá javaslataikat, a többi között azt is, hogy milyen módon tartják fontosnak a fogyasztók további edukációját.

A közös gondolkodást és együttműködést erősítő egyeztetést követően Farkas Sándor, az Agrárminisztérium államtitkára köszöntő beszédében a Dél-alföldi régió értékeit emelte ki. Nagy István agrárminiszter ismertette azt az 56 milliárd forintos támogatási összeget, amelyet a meghívott nyertes pályázók a saját 50%-os önerővel együtt használhatnak fel a kiemelt ágazatnak minősülő vállalkozásuk fejlesztésére.

Szél István, a NAK és a MAGOSZ Csongrád-Csanád megyei elnöke beszédét Kölcsey Ferencz gondolataival kezdte, amely ma is időszerű;

„Egyedül a legnagyobb erő sem tehet mindent, mondhatnám, nem tehet sokat: egyesített erőknek pedig a lehetetlennek látszó is gyakran lehetséges. Mit ér egy csepp víz? De milliomonként egyesült cseppek megdöbbentő erőt fejtenek ki.”

Nagy István agrárminiszter interjújában kifejtette, hogy olyan, soha nem látott támogatások kerülnek az ország gerincét jelentő agrárszektorba, amelyek történelmi pillanatok nevezhetőek és hosszú időre, évtizedekre meghatározzák a hazai élelmiszer ellátását, biztonságát és a termelők hazai és nemzetközi sikerét, versenyképességét.

Az a hozzáállás, amely régóta tart a pályázati források hatékony felhasználására, mit jelent nemzetgazdaságilag és a termelők fellendítése szempontjából?

Nélkülözhetetlen és fogalmazhatok nyugodtan úgy, hogy trendforduló zajlik az agrár- és élelmiszeriparban, hiszen olyan támogatásokat és olyan intenzitással biztosítunk a gazdák számára, amellyel a versenyképességüket és jövedelembiztonságukat tudják fokozni.

Ez nagyon fontos a globális versenyben, hiszen nem csak a hazai, hanem a nemzetközi piacokra is termelnek. Ahhoz, hogy ott meg tudjanak jelenni és sikerrel szerepet vállalni, ahhoz nélkülözhetetlen a megfelelő támogatás intenzitás is. Ezen pályázat, amit most hirdetünk, 2 milliárd forintig vehető igénybe és 100%-os intenzitással. Meg lehet valósítani azon korszerű beruházásokat, amelyek már valóban versenyképes méretűek és olyan technológiai színvonalúak, amellyel sikeresen és eredményesen lehet termelni. Természetesen nem volt kötelező kimeríteni a 2 milliárdos felső határt, hanem kisebbek is igénybe vehették, pontosan azért, hogy mindenki tudjon egyet előrébb lépni és haladni. A generációváltást is figyelni kell, a vidék megőrző, megmaradó képességét, a helyi gazdaság szerepét is erősíteni szükséges és ezek a pályázatok ehhez mind-mind hozzájárulnak. Érdeemes megnézni, hogy mennyivel fiatalabb korosztályú az ágazatban résztvevők köre, mint a másik ágazatokban lévők, mert ez egy olyan technológiát igényel, annyira automatizált, digitalizált, robotizált szektor, hogy valóban milligramm szinten etetjük, itatjuk a növényeket tápanyag igényben és lehetne sorolni, hogy a fényintenzitást, a páratartalmat és mindent úgy állítunk be, ahogyan azt a növény kívánja. Mindehhez egy fantasztikus technológiai tudás és ismeret szükséges és ezért a fiatalabb korosztály erősebb jelenléte látható ebben az ágazatban. A bátorságuk, hogy ők pályáznak, hiszen 30 milliárdért akartunk először pályázatot hirdetni és végül 68 milliárdra kellett emelni, mert akkora volt az igény. Úgy voltunk vele, ha ekkora bizalom és a vállalkozói kedv van a járvány kellős közepén, akkor támogassuk ezt azzal, hogy megemeljük a pályázatok legfelső határait.

(Fotó: 2021.03.22 – Szegvári új 1 hektáros üvegház)

Az agrárágazatban eddig felhasznált és fellelhető források nagyon sok ágazatot érintenek. Elsődlegesen az élelmiszeripart, de beszélhetünk az építőiparról, a szállítványozásról, a logisztikai háttérről és sok egyéb területről. Az egyes ágazatok, amelyek a források okán lendületet kapnak, milyen hatást gyakorolnak a munkahely megőrzésére és újak létrehozására?

A gazdasági élet minden szereplője érintett, hiszen, ha belegondolunk az elkövetkező időszakban csak a vidékfejlesztési forrásokból **4 265 milliárd forintot** fogunk kifizetni. De ez csak az egyik fele, mert a gazdáknak kell biztosítani a másik 50%-ot, ami szintén 4 265 milliárd és akkor még az egyes pilléres támogatások hol vannak?

Tehát több mint **10 000 milliárd forint** lesz csak az, ami az agráriumból érkezik megrendelésként a többi szektor felé. Nyugodtan fogalmazhatunk úgy, hogy az agrárgazdaság egyre inkább hajtóereje az egész nemzetgazdaságnak. Az exportban óriási vezető szerepe van, hiszen az export többet 57%-át mindig az agrártermékek teszik ki. Látjuk azt, hogy a különböző nehézségek idején hogyan tud stratégiai ágazattá válni egy agrár- és élelmiszeripar. Ágazatok leállhatnak, home office-ba vonulhatnak, kivéve a gazdatársadalom és az élelmiszeripar, mert minden nap enni és inni akarunk, akkor is, ha otthon dolgozunk és akkor is, ha bemegyünk dolgozni. Ezt valakinek biztosítani kell, tehát kiemelt ágazat és a kormánzatnak az a történelmi léptékű döntése, hogy a nemzeti társfinanszírozást az eddigihez képest a háromszorosára emeli, és ez azt igazolja, hogy stratégiai és létfontosságú ágazat és ezért óriási jövője is van. Ha megnézzük a fogyasztói igények növekedését, az emberiség fejlődéséből adódó dinamikus változást, ami az

élelmiszer iránti igényünkben nyilvánul meg. Egészségügyi okokból élelmiszerváltozás tapasztalható, glutén, kazein érzékenységtől kezdve lehetne sorolni nagyon sok mindent és itt vannak még a divatirányzatok, pl. a veganizmus terjedése. Mind-mind új kihívás, amelyre nekünk válaszokat kell adni. Egyáltalán nem úgy kell gondolkodnunk ma már a mezőgazdaságról, nem azokat a hagyományos sztereotípiákat kell elővenni, hogy ez a gumicsizmás és villás időszak kora, hanem teljes mértékben megváltozott ez a szektor. Ha megnézzük, hogy milyen korszerű technológiákat alkalmazunk, akkor látható, hogy sokkal előrébb jár egy traktor vagy egy kombajn műholdvezérlése, digitalizációja, mint a személyautó, amit használunk. Ki gondolta volna ezt valaha! Az a sok hátrátételt szenvedett szektor, amit agráriumnak nevezünk, az ma már bizony élen jár és húzza maga után a magyar nemzetgazdaságot és gerincként tartja a vidéki Magyarországot.

A mai napon, a kertészet bölcsőjeként is emlegetett Szentesen, az Árpád-Agrár Zrt. székházában láthattuk az okleveleket átvevő nyertes pályázók boldog arcát, akik az ország különböző pontjairól érkeztek. A választás miért ide esett?

Azért jöttünk ide, mert olyan teljesítménye, hagyománya, kultúrája van Csongrád megyében a kertészetnek, ahol tisztelgünk az egykori bolgárkertészek munkája előtt is és mindazon gazdák munkája előtt, akik óriási erőfeszítéssel, óriási eredményeket értek el. Hova is jöhettünk volna máshová, mint ide a középpontba, ami mutatja azt, hogy ez a szektor jövőképes és ennek megfelelően víziója is van, és olyan lehetőségeket hordoz magában, ami nagyon fontos a nemzetgazdaság számára.

A legkorszerűbb, környezetkímélő technológiát alkalmazza, magas színvonalú foglalkoztatást tud biztosítani és olyan terméket állít elő, amely mindannyiunk étrendjében, étkezésében kiemelkedő szerepet játszik.

(balról: Dr. Csikai Miklós, az Árpád-Agrár Zrt. vezérigazgatója; jobbról: Dr. Nagy István agrárminiszter; oklevél átadása)

Farkas Sándor államtitkár interjújában a régió értékei és kertészeti kultúrája mellett, az oktatás szerepét is hangsúlyozta.

Büszkeség és elégedettség volt hallható a szavaiban, amikor köszöntő beszédében a térséget, - *aminek sorsát szívén viseli*-, a kertészet bölcsőjének nevezte. Mit jelent a régióknak, hogy itt van az a tudás és technológia, illetve egy adottság is, a termálenergia, amire támaszkodhatnak, építhetnek a termelők és hosszú távon lehetővé teszi a kertészetek korszerűsítését, bővülését?

Igen, ez valóban így van és arra is utaltam, hogy azok a bolgárkertészek, akik megteremtették a kertészet alapjait és hagyományait, ami akkor nem volt az itt élők mindennapos életének része. A hagyományok mentén a 60-as években és az azt követő időszakban, ma már teljesen új és korszerű, tudatos gazdálkodással, kertészkedéssel egy olyan térségi, gazdasági potenciál alakult ki, amelyből kevés van az országban, sőt kertészet vonatkozásában nincs is. Szentesen az első termálkút 1957-ben épült és azt követően indultak el a fúrások, újabb kutak létesítése és azok az üvegházak, fóliatelepek, amelyek a régi melegágyas ablakokat kiváltották korszerű, nagy légtérű üvegházakká. Ezek adják meg azt az alapot, hogy ma már nyugodtan mondhatom, a világ legkorszerűbb technológiai kerülnek alkalmazásra. Nekünk ebben, úgymond az a szerencsénk, hogy a termálenergia itt van a talpunk alatt, ezt ki kell használni ésszerűen, okosan és környezettudatosan. Nagyon sok vitánk volt az elmúlt évtizedben arról, hogy hogyan lehet ezt az energiát használni.

Ma egy moratórium révén, megnyugtató módon tudjuk ezt az energiát felhasználni és ez adja azt a háttérrel a több generációs kertészeknek, akik ezzel foglalkoznak, egyetemi diplomákkal, iskolai végzettségekkel, mert a kertészet mindennapos kérdés az itt élő emberek számára. A 70-, 80-as években szinte nem volt olyan család, aki a háztáji kertészetben ne foglalkozott volna ezzel. A rendszerváltozást követően azért ez megváltozott és inkább azok maradtak a kertészet területén, akik mindig fejleszteni akartak, nem csak jövedelem kiegészítésként. Ezek a kertészetek szépen fejlődnek, a mai napig is nagyon sok olyan kertészet van a térségünkben, akik kisebbségeként indultak és ma már nagyon szép potenciával bírnak. Azt hiszem, hogy ez adja a térség jövőjét és ez a támogatás, ez a pályázati forrás óriási lökést ad ennek. Csak egy számot mondom; Miniszter úr 56 milliárd forintot említett, halkán mondom, ebből 26 milliárd Csongrád megye és úgy gondolom, hogy ez a szám önmagáért beszél.

Ezek a források több generációs termelést biztosítanak, mekkora lendületet jelenthet a következő évtizedekben?

Egyértelműen azt a tendenciát látom itt a térségben, a fejlődésben és ma láttam az okleveleket átvevők szemében is a lendületet, ami erőt ad nekünk ahhoz, hogy továbbra is jó együttműködésben dolgozhassunk a gazdátársadalommal, a kertészekkel. Sok fiatal is van köztük, akik már a második vagy a harmadik generáció. Ők tovább fogják ezt vinni és ebben a szakmában az a szép, hogy ma építetek egy üvegházat, ami 15 év múlva korszerűtlenné válik, de addig meg tudok úgy erősödni, hogy nem 1,5, hanem 3 hektárt és még korszerűbbet fogok építeni.

A megújulási energia benne van a kertészekben, mert nem lehet telefonon kertészkedni, ott kell élni a növényvel úgy, mint ahogyan az állattenyésztő, az állattal. A kertészet az egy csodálatos világ, több mint 30 éven keresztül én is kertészkedtem és az egy teljesen más gondolkodást kíván az embertől. Mindig fogékonyak kell lenni a per pillanat hatásaira és arra meg kell adni a választ és biztos vagyok benne, hogy az új generáció ezt meg fogja tenni.

Nagyon optimistán látom ezt a kérdést és biztatni kell a fiatal generációt, hogy induljanak ezen a pályán. Itt van Szentesen a Bartha János mezőgazdasági iskola (Alföldi Agrárszakképzési Centrum Bartha János Kertészeti Technikum és Szakképző Iskola), amely várhatóan a következő évtől egy új lendületet fog kapni. Szeretném elérni, hogy a térség kiemelt szakoktató helye legyen itt a városban. Az oktatás, tanulás, tudomány megszerzése nélkül nem tudunk előre lépni, ezért az alapokat is meg kell erősíteni és akkor szépen egymásra épül az egész és talán a következő 100 évben, jelentős részben mi állítjuk elő a saját élelmiszerünket, gyümölcsünket és zöldségféléinket.

Szerző: Both Ildikó

Fotó: Arany Sándor Gábor

Kapcsolat: gold.both@gmail.com; web: arpad.hu

Budapest, 2021.07.09.